

det vilde løbe op til ca. 2,600,000 Kr. for de unge Mennesker paa Landet og til 1 Mill. for de Unge i Byerne; thi det vilde være Tal, der kunde gjøre Folk forkrævede, skjøndt man skulde synes, at det var aldrig saa farligt endda med 100 Kr. for hver i Gjennemnit. Naar man altsaa ser, at det, der vilde medgaa til dem, som kunde ønske en saadan Undervisning, vilde løbe op til noget saa Betydeligt imod, hvad der hidtil har været anvendt i den Retning, kunde man nok faae Noget at tænke over. Med Hensyn til de tekniske Skoler mener jeg, at om end den Bevilling, der nu gives, maaske langt fra kan siges at være tilstrækkelig, kunde der dog, efter hvad der nu ydes, stilles mere bestemte Krav. Der er navnlig en Retning, hvor jeg tror, det støtter Noget, idet man nemlig maa kunne kræve, at Skolen virkelig til sin Vedelse af Undervisningen har en sagkyndig, interesseret Mand, der lønnes saaledes, at han kan ofre sig for denne Gjerning. Jeg tror, at den tekniske Undervisning har naaet det Standpunkt, hvor man kan stille et saadant Krav, og dog er der vistnok kun meget faa Steder i Landet, hvor det er sket Hyldest. Man hjælper sig med tilfældige Lærere, og naaer langt fra det Maal, som formentlig efter Sagens Bestaenhed burde naas, selv om det, der er naaet, er forholdsvis godt. Der var stillet frem til Bevilling i Fjor 300,000 Kr. til Udlaan til Fiskere — de bleve jo ikke bevilgede, thi Amtet blev bevilget; der er jo som bekendt fra Folkethingets Side ikke bevilget Ministeriet en Dre, siden det traadte udenfor Grundloven; det, vi leve paa, er lutter Provisorier. Om Ministeriet har brugt Noget af den provisoriske Bevilling eller ikke, kjender jeg ikke, men den har ikke gjentaget sig i Aar, hvilket undrer mig. Der er imidlertid en Bemærkning til Texten fra i Fjor, som jeg vil gjøre. Bestemmelsen om, at Udlaanene skulde garanteres af de paagjældende Sogneskommuner, er en meget væsentlig Hindring for Anvendelsen af de 300,000 Kr. og altsaa ogsaa for Nyttens deraf. Det er ubilligt at forlange, at en saadan Byrde med Hensyn til Udlaan til Baade og Redstaber skal hvile paa en saadan Fiskerkommune, hvis Befolkning for en væsentlig Del er Fiskere og fattige Folk, og hvor der i Forhold dertil kun er meget faa Statterdere; det er ubilligt at forlange dette, saa længe der ikke eksisterer — og det vil blive vanskeligt at skaffe tilveie — en Forsikkring med saadanne Præmier, at det er muligt for Fiskerne at gaa ind paa en Forsikkring af deres Baade, saaledes at altsaa Sognene kunne have en Gjenforsikkring at støtte deres Kaution til. Jeg tror, at dersom det skal

kunne gjøre nogen Nytte, er det absolut Nødvendighed, at vi, naar vi overhovedet komme frem til Bevilling, tage Sigte paa det Punkt, der ikke alene er en Rigdomstilbe for Samfundet i og for sig, men en Ernæringsstilbe for Befolkningen, og det saa meget mere, som — jeg gjentager, hvad jeg ved tidligere Leilighed har sagt — vi jo alle vide, at der i hundredevis bliver Hænder ledige fra Skibsfarten, desværre ikke blot nu fra Seilskibsfarten, men ogsaa fra Dampskibsfarten, og skulle vi vinde en Ernæring for dem, maa det ske ved ubvidet Fiskeri; men saa burde Laanene være givne under saadanne Regler, at de virkelig kunne anvendes. I saa Henseende mener jeg, at baade Amtet og Staten kunde bidrage til, at Fiskerne kunde faae saadan Hjælp, Staten maaske gennem Bidrag til Forsikringsforeninger og desl. og Amtet derved, at det tog Kaution for den ikke forsikrede Del. Et undrer mig, og det er, at Bevillingerne til Husflid og Sløid, henholdsvis 32,000 Kr. og 12,000 Kr., i Alt 44,000 Kr., staa paa to forskjellige Poster, det ene paa Indenrigsministeriets Budget og det andet paa Kultusministeriets. Jeg saa efter i Fjor og sagde til mig selv: det maa vistnok bero paa personlige Forhold. Jeg husker nemlig, og det gjør maaske flere Andre ogsaa, fra tidligere Tid, at man, naar der var forlangt Bevilling til en Forening i Kjøbenhavn til en eller anden Virksomhed, som ønskedes oprettet, fremkom med et saadant Forlangende paa de besynderligste Steder i Ministerierne, snart her, snart der, og saa man nøiere efter, kom det deraf, at der var en eller anden Embedsmand i det paagjældende Ministerium, som særligt interesserede sig for denne Sag. Det var i Provisorieaaret, da Tilskudet til Husfliden væsentlig blev forhøjet, og da man søgte Sløiden, og saa forstaar jeg meget godt, at Indenrigsministeriet ikke ret godt provisorisk kunde tage begge Dele, og da man saa fik den saakaldte Forenings Medlemsliste, viste det sig jo ganske rigtig, at Kultusministeriet havde Mænd, der havde megen Interesse for denne Sag, og stod paa Listen, og saa var Gaaden jo løst, hvorfor Noget kunde komme paa Kultusministeriets Budget og Noget paa Indenrigsministeriets. Der er altsaa to Grunde dertil, dels den, at Indenrigsministeriet ikke godt kunde tage begge Dele provisorisk, hvorimod de to Ministerier bedre kunde dele dem, og dels den, at Sløiden ikke havde været saa heldig at vinde Indenrigsministeriets Embedsmænd for sig, saaledes som Kultusministeriets. Det er en Gjenganger fra Tredserne og tidligere, som man for Resten ikke var saa ganske tilfreds med den